

IV. ÉVFOLYAM. Megjelenik MINDEN VASÁRNAP. Ára 3 hóra 1 frt 50 kr.	Az előfizetési pénz a KIADÓ-HIVATALBA Városháztér 6. sz. alá küldendő.	Pest, septemb. 25. 1870. 39 szám.	GYÜJTŐKNEK öt előfizető után tiszteletpéldány jár.	Szerkesztői iroda: Városháztér 6. sz. ide küldendő mindenféle kézirat, mely LUDAS MATYI-nak van szánva

A „Ludas Matyi“ t. előfizetőihez!

Nem volt szándékomban ez évnegyed leteltével előfizetési iveket küldeni szét lapjaim mellett, mivel jelenleg már kevesen használják azt, és az előfizetés **póstai utalványon** czélszerübb és olcsóbb, mert igy csak **öt** krajczárjába kerül a megrendelőnek, mig levélbelileg **20** krajczárjába.

Mivel azonban mult évnegyedi felhivásomból felesleg maradt és mivel nincs mindenik előfizető lakhelyén póstaállomás, s többen talán gyüjteni is sziveskednek, e tekintetekből mellékelem a megrendelési ivet; tisztelettel kérve mindazokat, kiknek előfizetésük e számmal lejár, sziveskedjenek megrendeléseiket ujból és minél előbb megtenni.

A szerkesztő és kiadó.

Mezőssy Laczihoz

a hegy-allján.

Oda, hol az isteni nektár
Folydogál a hegyoldalon..
Oda szárnyal — hű elvtárs — hozzád
Egyszerü de szives dalom!
Repül... repül,.. hogy felkeressem
Borágak közt a hegyalján :
'S megkérdezze valjon akad-e
Egy kis jó borocska Tolcsván?!

De hát honnét ez a merészség?
— Kérded —hogy én szállok hozzád,
Ne kérdezd, mert öreg szerszámom
Erre feleletet nem ád ; —
Irok, kapa dohányt füstölve
'S rosz vinkót téve elősnek
No de se baj! — hisz volt már jobb is —
Ez is jó a Nagy Bőgősnek!

Mellékelve van a „*Ludas Matyi*“ előfizetési felhivása.

Volt! hű elvtárs, volt minekünk is
Ezred éves tulajdonunk,
Mit hiven őrzött, szentül védett
Ezer baj közt szegény honunk;
Török, tatár, német ostromlá
Cselt vetett, utjára tőrt hányt,
Még is végre magyar fojtá meg
Az ezred éves alkotmányt!

Volt! hű elvtárs, volt mi nekünk is
Ötvenkét erős oszlopunk,
Melyhez a vészben és viharban
Mindig bizton támaszkodtunk, —
Törvényt tett, adott fegyvert és pénzt
Adott vért — ha kivántatott . .
És még is magyar kezek által
Lett a szegény megye — halott!

Volt! hű elvtárs, volt minekünk is
Délczeg mentéink, tollas kucsmánk,
Ezüst sujtásos öltözetünk,
Szép pengő sarkantyús csizmánk!
De, mint a sujtás kopni kezdett
A mentéből is kikoptunk,
'S most fecskefrakk, cipő, bugyogó
Lityeg, lotyog, fityeg rajtunk!

Volt! hű elvtárs, volt mi nekünk is
Dicsőséges hadseregünk,
Mely a világ minden részébe
Szét hordá hirünk és nevünk!
Most — mungó nadrágba bujtatva —
Miénk csak tartása, gondja,
Mint a negyvenedik törvénycikk
Negyvenedik kacscsa mondja!

Volt! hű elvtárs, volt mi bennünk is
Egykoron szent lelkedés!
Mely a honért mindent áldozott
'S áldozata nem volt kevés!
Most, lelkesedünk a kvótáért
Delegatzió ideánk,
Nem is csuda, mást nem tehetünk:
Hisz mindenünket od' adánk!

Mint elfogyott az én jó borom
'S jó dohányom füstöt vetett,
'S most rosz vinkót, meg kapa-dohányt
Iszom, 's pipázom a helyett:
Ugy fogyott el alkotmány, megye
Hadsereg, lelkesedés, ruha,
Ugy lett Árpád magyarjából is
Bugyogóba járó pulya!

Mi a patvar? most veszem észre
Hogy elkábitott a rosz bor!
Nem! nem esem én még kétségbe,
Csak nem leszek olyan botor!
Hisz dobog még sok jó magyar sziv
A dicsö szent 48-ért,
Hisz jövend még idő, mely a mi
Számunkra termi a babért!

Fel hát! Te is törhetlen elvtárs!
Zemplén, Szabolcs nem a világ . . . .
Nem ugy lesz ám mindig, hogy az a
Harkály 's Vay elődbe hág!
Küzdj folyton, harczolj a szabadszó
'S az igazság beszédével,
A közösügy sunda falát rontsd
48-nak fegyverével!

S ha majd egyhor erös soraink
Itt és amott egyesülnek . . .
S a torkosok falánk tömegén
Végre győzedelmet ülnek . .
S ha a győzelem áldomását
Iván, leendsz a nap hőse!
Ne feledd el, hogy a Matyinak
Van egy mokra vén bőgőse.

Nagy Bögös.

Karakán Marczi levelei.

Na komám, mos mán ugy látszik! hogy Párizs városa körül igazán púskaporszagúvá válik az ájer. Bion pajtás azt se tudja mán az ember, hogy méket sajnálja hát, mer kádd komám, csak ha igazán fontolóra veszem a dolgot, hát mindítig csak a jut az eszembe hogy, mirel hogy hát — hát — hát akár indé akár undé, — a feki egye meg a sorját, de hát „hunczut a né… akartam mondani az ember.“ —

Mer ládd komám csak annak vagyok én a mondója, hogy hát, ha Náponleó császár uram farancziája olyan győzedelmes lett vóna, mint istenes Vilmos király ükigyelme burkus nímetje most la, hogy hát külömben bánt vóna é a maga dicsöséges győzedelmiben a szegíny níppel?

Bánt vóna bion a fenét kimíletesebben, kutyábúl nem lesz szalonna soha, tanuld meg azt ecsém, hanem hiszen azír csak még is osztán megesik a becsületes ember szive az olyanon, a ki ugy meg van szorúlva mint a farancziák. — No bezzeg ezek ugyan kapkodnak fühö fáhó, — mer hát a mint hallom hát még a petróliommal is vídelmezik magokat, — meg a téglát is össze szedik a mint mondják? — hájszen a petróliom peig lámpásba való, vagy tán mán elöre is gyertyát akarnak gyútani az ördögnek ugy-e? —

A napokba láttam egy ujságba, olyan vót pingálva rá mint egy lepín, oszt azt monták rúlla hogy Párizs várossa, — a kellö közepi veres vót mint ha megylével lett vón le öntve, körülötte meg olyan apró veres pitykék vótak pingálva mintha csak az ujja hegyível pettyegtette vóna a papirosra a pityográfus; — aszonták oszt rúlla, hogy az az apró pettyegetés a leghamisabb védelmezöje Párizsnak, — ha okos embertöl nem hallottam vóna, hát azt kék hinnem, hogy luddá akart valaki tenni, — mer hát meg oszt minden betü farancziául vót rá irva, oszt a feki tutta olvasni nem én, hozzá kezdtem egyhe olvasni, hanem ugy bele állott tülle a nyelvembe a görcs, hogy mig egy kis pájinkát nem vettem rá, alig tudtam szóllani is. — Ott láttam osztán egy kis városnak a nevét is a mit ugy hinak hogy Laon, olvastam oszt rúlla, hogy bion ez a kis vár vagy 600 burkussal olyat ugrott a lebegöbe, hogy egy sem állott belölle talpra, mikor a földre löttyent. — No hiszen ebbe a kis várba ugyan takarosan alá fütöttek a burkus nimetnek — hejj komám ugyi hogy nagyot pukkanhatott az a tenger sok puskapor?

Olvasom azt is hogy Náponlejó a kecskeszakállas faczér császár, milyen jól íli világát a fogságban, jhjajj komám, úr az úr a pokolba is, oszt ipp azír szeretném ha mán ükeme is ott mulatozna meg uralkodna mint itt ez világon; fogság is az a fene, biznák rám csak hogy én tegyem a dutyiba, majd el tenném én a nagykállai egyesbe, hogy még a világosság is peniszesen jutna ükemihez ez árgyelussát néki a hány csak terem ilyenféle . . . . ut.

Hát azt tudod-i mán hogy a fiók isten ü szentsige is lebukott a torónusról, — oszt kiadták neki az utat, hogy mehet mán Ámsterdámba zabot hegyezni, hjajj komám az árgyelussát, lessz annyi kóborgó faczér császár meg király mahónap, hogy még bátorságba se jöhet mehet tüllök a becsületes ember. — Ki a feki hitte vóna ezt még ezelött csak tiz tizenöt esztendövel is, hogy ilyen dögi lessz a nagy uraknak?

Teremtuttse nagyon rá jár a szekér rudja üfelsigekre pajtás! — na de hála Istennek ugy szokott az a világon lenni, hogy hun kerék, hun talp, — bion pedig komám ha az ilyenféle uraknak egyszer vige a becsülletinek, ugy van oszt annak víge, hogy ha nyakig ül is belé a szentelt vizbe, oszt a pápa még anyaszült mezitelen jár is a márja pótsi bucsura imádkozni irte, még se szerzi azt annak vissza soha. — Mán minállunk ládd ordináre embereknél még is csak nem olyan könnyen áll a becsüllet, — de amazoknál meg mentül nagyobb valameik annál, nagyobb is benne az izé — izé — az izé na, a mit a feki egyík meg ükemekkel együtt na.

El hidd komám! hogy mióta az országgyülésen nincs egy léhütö se, egisz nyugott az ország, — bion jobban is tenné nagyobb része, ha kapa kapa után látna — jobban becsülletire válna mintsem mikor rá kornyitja hogy „s z a v a z z u n k.“

Ni komám! hát a magyar miniszternyom meg van-é még? mer Isten kegyelméböl régen nem hallottam már felöllök semmit sem; — hanem még ugyan Deják Ferencz ténsurról is elhalgatott a krónika, le járta mán neki is mint a bodzafának a gerádja szílinn.

Az is furcsa dolog ám pajtás! hogy azok a nyakig nyalka hánvígy vitéz tiszturacskák ugyancsak adják be a lemondást, gondolják magokba hogy — a pléh gallért csak ugy jó viselni a hazaért mig billeghet benne az ember, mint a barázda billegetö, de ha mán még meg is kell halni a hazaér, hát ott egye meg a fene azt a czifra mondért pléhgallérostól. — Csunya reterálni ecsém de hasznos, igazi osztrák magyar tempó, az ilyen illik a közös ügyhöz fájinúl, ettül lesz a magyar ember hiressé — szerbusz.

Karakán Marczi.

Modern civilizatio a

Etiquette française.

XIX-dik században.

Deutsche Kultur.

LUDAS MATYI

Eredeti régi magyar rege négy felvonásban,

irta: F. M. *)

Elöljáró beszéd

az első kiadáshoz.

Jámbor olvasó!

E' munkátskának ki legyen Szerzöje, ha kérded,
Nem tudom: a bizonyos, hogy az én kezeimbe tsak igy jött
Név nélkül: nekem egy Szomszédom hozta az Erdö-
Hátról, vagy honnan, hogy jó lessz rajta nevetni
Majd borozás közbenn. Igaz is: mert rajta nem egy két
Vídám estvéket töltének; még Martzi Kanász is,
A' ki nagy Át se tanult soha, sokszor majd megütötte
A' guta, úgy röhögött: No ilyet soha Gazd' Uram, úgymond'
Még a' hetvenedik Nagy Apámnak lelke se hallott.
Be' furcsán perdül; pedig a' sor vége nem úgy megy
Mint a' Nótában szokták. Osztán meg akárki
Irta uram! de gonosz tsontnak kell lenni, ugyan tsak
Tudja mikíp' szokták. Így ítélt Martzi tudatlan
Fővel; mások még több szépet láttak ezen kis
Munkában, de kivált a' többek közt, nekem a' sok
Körmönfont magyaros szóllás formája, meg a' nagy
Könnyüség, elmés lelemény, természeti festés,
Mellyek ezen kisded munkát kedveltetik, egybe
Ugy megtetszettek, 's egyszersmind Döbrögi Úrnak
Példátlan példás megjobbúlása is egybe
Ugy szívemre hatott, hogy azonnal, mint Matyi, én is
Háromszor tettem fogadást, hogy közre-botsátom
A' furfangos eszü Lúdas Matyi tetteit, és már
Szükség, hogy szavamat telyesitsem, mint magyar ember.
Ebböl áll az egész dolog, a' mit mondani szükség
Vólt, legalább annak véltem. Most utra botsátom
A' Matyit, országot hadd menjen látni; ne féljen
Döbrögi Úr, mert ö már többször nem veri ám meg.
Irtam — — JOBBOTTHON
egy kantsó Jankai mellett —

A' Kiadó.

A' Szerzö az Olvasókhoz.

Hajdann ütlekkel magyarázták a' mi Atyáink
Hogy mi az alsó rend törvénye? kinél az igazság? —
A' ki erösebb vólt, ugyan az kénnyére bitangolt. —
A' lepotsékolt nép dühös indúlatja kanóttzai
Adta jelét olykor bosszújának; de oroszlány
Szive kevésnek vólt, hogy mint Matyi visszapofozza
A' mi goromba tsapást vett a' zabolátlan erötöl.
El múlt a' vad idö; ki van ennek szabva határa
Szintúgy mint annak; Szent a' Törvény, 's az Igazság
Fennyen hordja fejét, mert van bizodalma hazánknak
Bölts Fejedelmeiben. Bátran eleresztem azért én
Döbrögi Mátyássát, mint medvét, melly vadonából
Emberi kézre kerül, és már gazdája dudáján
Úgy illeg billeg, hogy rajta akárki nevethet,
Senki fijának sem lévén oka töle szepegni.
Bétsbe ugyan hírem nélkül szöke pöre gatyában
És bogjas fövel: most én tsimbókba kötözve
Fürtjeit, és e' kis Katzagánkát vetve nyakába,
A' Korhelyt, fogadott Apjának vissza botsátom.

Debreczenből. Január 12-dikén 1816-ban.

F. M.

*) Négy éve már hogy „L u d a s M a t y i" czimü tréfás lapom a nép kezén forog s közkedvességnek örvend minden szabadabban gondolkozó ember elött, mert ez a nyegleség, a gyávaság, a bigottság, társadalmi és politikai elvtelenség ostora. Lapom czimét azon eredeti regétől kölcsönöztem, mely régidőtől fogva forog a népközt, azonban a mai időben ezt már kevesen ismerik.

Igen tisztelt előfizetőim közzül többen felszólitottak már és több izben, hogy „L u d a s M a t y i e r e d e t i r é g i r e g é j é t m é r t n e m k ö z l ö m? Itt volna helye a Ludas Matyiban.

Ezen felszólitásnak teszek hát most eleget, midőn „L u d a s M a t y i" régi meséjét a maga eredetiségében közlöm. Szerk.

Ludas Matyi.

Első felvonás.

. . . id'adod fele árán?
. . . nem alább párját egy kurtaforintnál.

Hajdann egy faluban, a' Nyíren é, vagy az erdö-
Hátonn, vagy hol esett, jó szerrel nem jut eszembe,
Már csak elég az, hogy: vólt hajdann egy öreg Aszszony
Özvegy vólt, 's egy rossz Fija vólt. Ez munka Fejében
Nyáron a' legyet a' száránn tsapkodta napestig,
Télenn a tüzelö mellett a' piszkafa végénn
Átsorgott el egész napokat; Jó Anyja eléggé
Zsémbelt rá; de akár a' száraz falra marokkal
Borsót hintett vólna, szitok, motsok, és a' hurítás
Annyit tett Matyinak, (Matyi vólt neve a' sihedernek).
Illy tunya életet élt ö jó ideig; hanem egyszer
Hóltra el únta magát; hosszúknak kezdte találni
A' Napokat, s nem elég tágasnak az Anyja telekjét:
Addig nyujtózott hát, hogy valahára szokatlan
Bajra vetette fejét, 's kigyaloglott a' Falu végénn
Lévö dombig, a' hol szoktak vólt mindenik Innep
Délyesténn az Idötöltök karikába hasalni. —
Mint sziszeg a' föt Lúd idegenre: Matyinkat is akként
Gúnyolták ki az ö vele nött egy forma korásu
Virgontzok; de tsak ott volt már ö 's nem sok idöre
Öszve gyalúlódott velek. — Innen láta elöször
A' mi fijúnk, nézvén szana széllyel, az Ég karimáján
Dalmahodó Hegyeket; más részröl mint ugyan annyi
Nyársakat a' távol Helységek Tornyait; Ittenn
Vette ki a' szóból, hogy szomszéd Vármegye is van;
És a' többek közt, hogy a' hires Döbrögi Vásár
Egy hét múlva esik. — Fel pertzene benne az Ország
Látására való kívánság; már az eszébenn
Kezd sok gondolatok forrása mozogni, pezsegni;

Nintsen nyugta; fejét töri, mig végtére előtte
Rés nyílik, mellyen szándéka folyásnak eredhet. —
Annyának húsz szép annyányi libáji valának
Egy vén Gúnárral, 's egy pár öregetske tojóval,
Jókor költek azok, maga bajmolt vélek az Özvegy,
Hogyha szerencsésen, úgymond, feltudja nevelni,
Majd egy kis télére valót árúlna belöllök
E' Lúdakra fene fogait Matyi, kéri az Annyát
Bízná rá azokat, hogy hadd próbálna szerentsét:
A' Vásárra be menne velek; jó móddal eladná;
'S így kapadozva talán kupetz is kerekedne belölle
Melly úton sok Rátz Úr lett abbann az időbenn. —
Korhely! lé-hütő majd a' Vásárra pokolba!
Mit keresél az egész Nyáron! jobb hogyha dologhoz
Látsz itthon: — az Anyó igy 's igy motskolta le Mátyást.
Ő pedig a' Vásárra menést fel-tette magába,
Már pedig ő, a' mit feltett furfangos eszébe,
Azt onnan sem tűz, sem viz nem ütötte ki többé:
És addig kunyorált, hogy tsak rá vette az Annyát:
Ám no hiszem legyen úgy, úgymond, áldjon meg az Isten,
Tsak lendits valamit, mert héj nagy bün a henyélés;
Kedve derül Matyinak, szerez egy jó kézbeli fütyköst
'S a' sutból ki von egy pókháló lepte tarisznyát
Mely öreg Apjának soha sem szállott le nyakából.
Ebbe az annya rakott túrót, hájat kenyeret sót,
'S fokhagymát; az alatt ő a' vén Lúdakat arrább
Hessegeté; az el adni való húszat ki-szakasztá,
És egy körmön font ostorral az útra riasztvánn
Annyának minden jót kiván, s ballag utánnok.
Döbrögben vala hát ekkor a Vásár, a' hatalmas
Döbrögi Úr örökös Jószágábann, ki magáról
Azt tartotta, hogy ott neki a' Felség se parantsol:
A' mit akart a' vólt Törvény, s tetszése Igazság. =
A' Portékáknak maga szokta ki-szabni az árát,
És a' mely Darabért többet mert kérni az Árús,
El-confiscáltatta, meg is büntette keményenn.
Hogyha pedig nétán más oltsónn vett meg akármit
És neki megtetszett tsak azért kivetette belölle:
Hogy fenn tartódjon fegyverrel nyert ösi jussa. —
A' mint Döbrögi Úr ekkor sétála alá 's fel
A' mi Matyink és a' szép húsz liba tüne szemébe
Annyival inkább, mert minden süvegelte személlyét,
Tsak Matyinak vólt fenn egyedül a' főre valója.
Kérdi az Úr: ki ezen Lúdak Gazdája? Magam la!
Igy szóllott nagy nyers nyakason Matyi. — Ennye Gaz Ember!
Nem tudod itt ki az Úr? majd emberségre tanitlak!
Hol vagyon a' Süveged? mi ezen Lúdaknak az árra?
Bé nyomván Süvegét, megrázintván katzagánnyát:
Három Márjás, úgymond, párja az illyen amollyan! —
Kérdi az Úr: id'adod fele árrán? — Ő biz az Apja
Lelkének sem alább párját egy kurta forintnál.
Döbrögi vág egyet sinkójával: nosza három
Fogdmeg toppan elő: Matyit a Kastélyba tzibálják:
Ötvent vágnak rá, mellyet süvegelve faránál
Egy Ispán híven számlált, és Döbrögi bőrös
Karszékből szemlélt. — Matyi így szólt, hogy felereszték:
Én Uram a' fizetést köszönöm, ha az Isten erőt ád,
'S Életben megtart, majd meg-szolgálom, azért tsak
Róvja fel a' kapu fél fájára, hogy el ne felejtse:
Háromszor veri ezt kendenn Lúdas Matyi vissza!
Ezt tsak alig végzé, néhány zöld Ingesek agyba —
Főbe verék, 's kiveték jól meghurtzolva hajánál
Fogva, hogy a' földet' még a' lábújja sem érte.
Míg húzták vonták még egyszer vissza kiáltott:
Osztánn háromszor veri meg Lúdas Matyi kendet!
Hogy már ott kinn volt, igy szóllott a' sokasághoz:
Majd meg-lássátok, háromszor meg verem azt la!
Ezt minden nevető; de kivált a' Döbrögi Háznál
Őrültes szavain Matyinak hahotára fakadtak.

Második felvonás.

A' mi Matyink könnyenn lehet el-gondolni, hogy Annya
Háza felé képpel sem fordult; búgva morogva
Elment földetlen földig; s' el vitte magával
A' boszszúállás Lelkének ördögi mérgét.
Hogy dühe tzéljához juthasson, pénz kuporásra
Adta magát; jótskán keresett is, hol napi számmal
Hol szolgálattal; 's néhány nyelvekbe eléggé
Jártas lett, mert sok nagy Városokat be barangolt;
'S annyira mennyire sok Mesterségnek ki tanulta
A' tsinnyát binnyát. Bizván hát mind az eszéhez
Mind erszénnyéhez; Hogy Döbrögi meg ne csalódna,
Úgymond, már egyszer vele számot kellene vetni.
Képe azólta nagyon elváltoza néki; azomba
Döbrögi házánál el-enyészett híre nevének.
Bátrann el megy hát a' nyilt Udvar kapujáig,
A' mellynek küszöbén nem igen kedvére hasalt vólt.
Látja, hogy a' füstös nagy Ház helyére azolta
Pompásabb Palotát újjabb izléssel emeltek,
A' fala fel van már épitve, de a' fedeléhez
Még faragatlan fák vannak halmozva rakásra.
Meg lessz már, igy szól Matyi, meg lessz Döbrögi verve.
El-fordúl onnan, veszen egy félkézi szekertzét,
Zsebbeli Ölmérőt, 's plajbászt egy irha kötővel;
És egy vándorló Olasz-Áts formába jelen meg.
El-jutván a' nagy Kastélyhoz, mint ahoz értő
A' Falnak szélét hosszát mérkéli szemével;
Onnan vizsgáló képpel megyen a' fa rakáshoz,
Olykor fel-fel-néz a' fákat megmosolyogja,
'S tsóválgatja fejét. Meg látja az Úr is az embert,
Arra felé sétál: mit akar? meg-kérdezi. Semmit,
Úgymond, Méltóságos Uram! tsak ezenn vala útam
Meg sem is álhatnám, hogy az illyent meg ne tekintsem
Mert mesterségem; látom, hogy akárki tsinálta,
A' Palotában a' kömíves munka királyi,

Bár tsak már fedelet láthattam vólna; reménylem
E' dibdáb fákkal nem akarja az Úr be keverni.
Mondja az Úr: ezeket bizony én vágattam az Erdönn
Tsak hozzá vetvén. Jók jók, ugymond Matyi, apróbb
Házaknak, de nem illy Kastélynak; Róma felé kell
Forgani, hogy pompás Fedelet láthasson az ember.
Én Nagyságos Uram! láttam, 's dolgoztam is egy két
Hertzegi munkákat: de bizonnyal mondom, ezekből
Nem képes takaros mívet késziteni; — ki rántja
Mérőjét, — mérkéli — be kár hogy öt ujjnyi hibázik;
Ám de hisz' e' nem az én gondom, senkit se gyalázok,
Sem magam ok nélkül más munkájába nem ártom.
Menni akar: De az Úr meg-tartóztatja. — Barátom!
Még nekem, úgymond, nints egy Átsal is alkum, az Úr hát
Járt az Olasz földönn? — tessék bé-jönni Ebédje
Volt é már ma? — Ha a' munkám fog tetszeni nem fog
Nállam az Országban Nemesebb Gazdára találni.
El-mosojogja magát Matyi, és dicséri az Úrnak
Épitésbeli izlését, sajnálja ha itten
Tán alkalmatosabb fákat nem lelni ezeknél.
Óh! mond Döbrögi, nints a' földön olly jeles Erdő
Melly az övénél jobb 's gyönyörűbb fát tudna nevelni.
Látni szeretné azt Matyi. — Döbrögi pontba parantsol
Egy Hintóba fogatni. — Szakáts tálaljon azomba!
Mig bé-mennének, Matyi mondja, hogy arra való fák
Hogyha találtatnak, jó vólna talám ki-jegyezni,
Söt tán egyuttal vágatni is. — Egybe az Ispánt
Szóllitsák! — két száz fejszést rendeljen az Erdö-
Sarkához. — Készen az ebéd; jól laknak; a' Hintó
Ott terem. — Egy pillantat alatt kinn vagynak az Erdönn.
A' Fejszések is ott vagynak már. — Járja az Úrral
A' roppant Tölgyest Matyi, és vágatja ha szép fát
Sejt meg. — Már minden munkást el-rendele széllyel,
Kedve szerént; nem tud még egy szál fára találni.
Bellyebb mennek hát, — vizsgállódnak, Matyi egyszer
Mondja hogy ö már lelt. — Egy sürü völgybe le tsalja. —
Illyen lenne derék, ha hogy ölnyi kerülete vólna.
Döbrögi mellé áll 's által próbálja ölelni.
Akkor meg kapván Matyi túlnann két keze szárát,
Egy gúzsal mellyet tsak azért font, öszve szoritja.
Nem vagyok én Uram Áts, hanem a' Lúdas Matyi úgymond'
Kit kend megtsapatott, és el-rablotta libájit,
'S Háromszor fogadá, hogy vissza püfölgeti kendenn.
E' most hát elsö. Vág egy jó tölgyfa husángot,
'S azzal tarkótól talpig meg-hánnya keménnyenn.
Döbrögi hasztalanúl hánykódott, mert fa mohával
A' szájját jól bé tömködte; azomba az Erdő
Rengett a' sürü kopogástól, 's a' rohanó fák
Vad morgásaitól. — Mátyás az Urat meg agyalvánn
És a' Lúd árrát a Zsebjeiből ki-keresvénn
Törli szemét szájját, és a' sürübe el-illant.
Már a' Fejszések, nem lévén munka, pihentek.
Már jobbára ledöntve hevert a' tzimeres erdö —
Leg szebb része; menö félenn már a' Nap: az ember
Bár ha dologtalan is, de az átsorgást is el únnya,
Még sem jö sem az Úr, sem az Áts. Végtére az Ispán
Nem vesszi a' dolgot tréfának, hoppogat: erre
Hoppot mond itt, ott, meg amott a' rengeteg erdő.
Hallgatnak: de tsak a' baglyok huholási szakasztják
Félbe az alkonyodást követő vadon estveli tsendet. —
Már most mindnyájann kurjantnak; a' hangok özönje
Zengeti a' Zordont; bellyebb bellyebb morog a' mig
Méjjen el-némúl. — Figyelem van utánna, sehonnan
Egy kukk hang se felel. Most most szeppen meg az Ispán.
Széllyel rendeli a' látványságot, hogy az Erdöt
Hajtsák meg, mert már bajnak kell lenni akárhogy.
A'mint egynéhány hajtók a' völgyet el-érik,
Hallanak egy ollyan horkantást, mint mikor a' Kurt
Meg-döfik, és szivét ért sebje miatt az utolsót
El-kergette. Mi az? meg-dobban az ijjedezésre
Rá-kapatott Jobbágy; hátrál; orditja az Ispánt;
Ott terem az, 's félénk népét biztatva lemégyen
Olálkodva az allyra velek. — mit látnak? az Isten
Mentse az illyentöl még a' jó Krimi Tatárt is!
Fához kötve Urok, fa mohával szája be-tömve,
És a' drága ruhák szétt vannak rajta feselve.
El-vágják a gúzst, és szájából ki-feszitik
A' mohot! a' rémült Ispán instálja alássan,
Hogy mi pogány gyilkos kinozta meg illyen erössenn,
A' Nagyságos Urat? Felelet hellyébe alutt vér
Ömlött Döbrögiből; sok tsuklás közbe sokára
Úgy nyöghette ki, hogy Lúdas Matyi meg gyilkolta. —
Egyik jobbágy a' másiknak kurta gubáját
Meg-rántja: más a' mellette valóra könyökkel
Titkonn bökdöse, mig Urok óbégatva könyörgött:
Óh Fiaim! vigyetek szaporán, mert meg-halok, úgymond.
Meg-fogadák ezek a' jó emberek és az ölökben
Vitték a kotsihoz, mások fa mohát szedegettek
És derekának lágy fekvést puhogattak, az egyik
Szürét tette alá, másik be-takarta gubával. —
Hogy haza tzammogtak vele a' Lovak, egy Banya két pint
Szappanos égett bort kent széllyel rajta; az Udvar
Egy kis mákszemnyit sem aludt, minden köhenésre
Öt hat férjfi tseléd, és szintugyan annyi fejér nép
Ütköze egymáshoz; nagy vólt egy szóval a' hü hó!

(Vége a II-ik felvonásnak. Folytatása következik).

Zsiga-pósta.

Páter Baziliónak:

Vettük a hosszu litániát a „haza bölcse" monumentumára. A satyra nem csupán tölem származott, fö érdeme van ebben Pest városa nemes tanácsának is, mely nem talált izlésesebb ékességet a Deáktérnek. Az egész kép hibája csak az, hogy rajzolónk Borsszemtelen Jankót kiskutyának rajzolta, holott ország világ tudja, hogy a bizony nagy kutya!

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos: MÉSZÁROS KÁROLY.

Pesten 1870. Nyomatott Bartalits Imre könyvnyomdájában öt pacsirta-uteza 5. sz.